

Környei Vackor Óvoda és Bölcsőde
2851 Környe, Alkotmány utca 5.

Bölcsőde Szakmai Programja
2024

Készítette: Pekár Zita
Főigazgató

**KÖRNYEI VACKOR ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
SZAKMAI PROGRAMJA**

TARTALOMJEGYZÉK

1. JOGI KERETEK	3
A BÖLCSŐDE DEFINÍCIÓJA ÉS FUNKCIÓI.....	5
3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS, GONDOZÁS JOGI HÁTTERE, CÉLJA, IRÁNYELVEI:.....	9
A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	23
5. A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE	26
6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS SZEMÉLYI FELTÉTELEI.....	27
7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS TÁRGYI FELTÉTELEI	27
8. EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS, MINT BÖLCSŐDEI FELADAT	29
9. ÉLELMEZÉS	29
10. A BÖLCSŐDEI EGÉSZSÉG-, BALESET ÉS MUNKAVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS SZABÁLYAI.....	30
11. A BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓ	31
12. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK:	33
13. A KISGYERMEKNEVELŐK SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK MÓDJA, FORMÁI	35
14. TÁJÉKOZTATÁS SZOLGÁLTATÁSRÓL	35
15. FELSZERELÉSI JEGYZÉK.....	36
16.ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	40

KÖRNYEI VACKOR ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE INTÉZMÉNY
Bölcsőde Szakmai Programja
2024

Készítette: Pekár Zita Főigazgató

1. JOGI KERETEK

1.1. Szervezeti feltételek:

A bölcsőde alapító okirattal rendelkező jogi személy, szakmai önállósággal bír.

A bölcsőde a Környei Vackor Óvoda és Bölcsőde közös igazgatású intézmény részeként működik, önálló szervezeti és szakmai egységeként.

(15/1998.(IV. 30.) NM rendelet 35§ (4).)

1.2. Az intézmény neve, székhelye: Környei Vackor Óvoda és Bölcsőde
2851 Környe, Alkotmány u. 5.

1.3. A fenntartó neve, székhelye: Környe Község Önkormányzatának Képviselő testülete
2851 Környe, Alkotmány u. 2.

Az intézmény (szakmai egység) működési köre: Környe Község közigazgatási területe

Gyermekek felvétele, ellátása: Környe közigazgatási területén bejelentett lakcímmel, tartózkodási hellyel rendelkezők.

A bölcsődébe felvehető gyermeklétszám: ~~28 fő~~, 56 fő

24 hónapos kortól vehető igénybe a szolgáltatás.

1.4. Az alapító okirat száma: 11/2024. (01. 25.)

1.5. A nyitva tartás:

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő utazás, illetve visszautazás időtartamát. Így a bölcsőde nyitvatartási ideje: 11, 5 óra.

A Környei Vackor Óvoda és Bölcsőde nyitvatartási ideje: ~~a hét munkanapján~~ 5:30-17 óráig.

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Bölcsődénk az idevonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembevételével végzi tevékenységét.

1.6. A bölcsőde kiemelt feladata

- Napközbeni kisgyermekellátás.
- Gyermekélelmezés szervezése – HACCP program szerinti működés.
- Magas színvonalú gondozó-nevelőmunka biztosítása az ellátottak számára.

Az intézmény keretei között működő óvoda és bölcsőde között megvalósuló szakmai együttműködés biztosítja a bölcsőde és az óvoda közötti zökkenőmentes átmenetet a gyermekek számára.

Az intézmény közös igazgatású. Élén az intézmény vezetője áll, a bölcsőde élére vezetőt nevez ki.

1.7. Gyermekkép

Elfogadjuk az Országos Alapprogram által meghatározott elvet, miszerint minden gyermek külön személyiség: individuum és szociális lény egyszerre. Fejlődő személyiség, akinek sajátos életkori és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

Olyan nyugodt, kiegyensúlyozott, boldog gyermekeket szeretnénk nevelni, akik nyitottak az őket körülvevő világra.

1.8. Bölcsődekép

A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését végző intézmény. Személyiségének szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Megfelelő személyi és tárgyi környezetet biztosítunk, hogy testi, lelki, szociális fejlődésük zavartalan legyen. A bölcsődében a nevelést-gondozást mindenben ehhez igazítjuk. A bölcsődei felvétel folyamatos, egész évben fogadjuk a gyermekeket amennyiben a férőhely lehetővé teszi.

1.9. Jogok és kötelességek

A szülő joga:

- megismerhesse a gyermekcsoport életét,
- megismerje nevelési - gondozási elveinket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőktől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- intézményünk házirendjét betartsa.

A gyermek joga:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- az emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással-fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal-az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A BÖLCSŐDE DEFINÍCIÓJA ÉS FUNKCIÓI

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény. A Környei Vackor Óvoda és Bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátását 24 hónapos kortól 3 éves korig biztosítja.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte a bölcsődei nevelési – gondozási év végéig (augusztus 31.) maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre a 4. életévének betöltését követő aug. 31-ig gondozható a bölcsődében. /1997. XXXI. tv. 42.§ (1)/

Bölcsődénk törekszik arra, hogy kiaknázzuk az egy intézményben működő bölcsőde-óvodában rejlő lehetőségeket, biztosítsuk a gyermekek 2 éves korától 7 éves korig történő folyamatos, egymásra épülő gondozását, nevelését, fejlesztését.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel való közös beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a

kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.

2.1. Szervezeti feltételek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI.tv.42§ alapján bölcsődénk a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását biztosító intézmény.

Működési területe: Környe község közigazgatási területe.

A település lakosság száma folyamatosan emelkedik, ezzel együtt az ellátandó gyermekek száma is nő.

Környe község Önkormányzata azzal a céllal hozott létre bölcsődei csoportokat a közös igazgatású intézményen belül, hogy a község területén élő kisgyermekes családokban segítse az édesanyák munkába állását, a munkaerő piacon való elhelyezkedését. A falu fejlődésének köszönhetően egyre magasabb a beköltöző családok között a kisgyermekesek száma, akik szeretnék gyermekeiket biztonságos falusi környezetben neveltetni, gondoztatni munkavégzésük ideje alatt.

A családok jelezték ezen igényüket a fenntartó felé, aki a szülői igények kielégítésére 2013. évtől kettő bölcsődei csoportot működtet az óvodával közös épületben, önálló szakmai egységként.

Az ellátás igénybevétele módja:

A személyes gondoskodás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérelmére történik. A kérelem benyújtásának módját és az elbírálás szempontjait a helyi önkormányzat képviselőtestületének személyes gondoskodást nyújtó ellátások tekintetében a gyermekek napközbeni ellátásáról, a bölcsődei ellátásról szóló önkormányzati rendelete szabályozza.

A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt az intézményvezető tájékoztatja.

A gyermekek felvétele a jelentkezések sorrendjében történik. A felvételnél előnyt élvez a Gyt. 43.§ (3) alapján:

- a) ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll-

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek

ab) a három, vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermek

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermek és

b) a védelembe vett gyermek.

A gyermekek napközbeni ellátását a Gytv. 41. § (1) jogszabályi rendelkezés szerint kell biztosítani.

Bölcsődei ellátás igénylése és megszüntetése

A bölcsőde olyan közszolgáltató közintézmény, amely az alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára.

Bölcsődénkben a gyermek 24 hónapos korától 3. életévének betöltéséig, illetve annak az évnek december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek a 3. életévét betölti. Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával: a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy háziorvos, a szociális illetve családgondozó, a Gyermekjóléti Szolgálat, a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei felvételeket a vezető koordinálja.

A bölcsőde felvételi rendje:

Minden év április hónapban hirdeti meg az intézmény a bölcsődei beíratást.

A szülőknek a felvételi kérelmet a Főigazgatóhoz kell benyújtani. A döntést az intézmény vezetője az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján a leadott jog és hatáskörnek megfelelően végzi (1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, 15/1998.(IV.30.) NM rendelet, és a helyi rendelet alapján).

A bölcsődébe a felvétel folyamatos.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a szülő, egyéb törvényes képviselő bejelentése alapján,
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte,
- határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,

- a Házi rend súlyos és ismételt megszegése esetén,
- meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét. (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 43§. (3) bek.)

A megszűnésről a bölcsőde vezető írásban értesíti a jogosultat.

A felvételtől az intézmény vezetője írásban értesíti a kérelmezőt.

2.2. A bölcsőde feladatai, szolgáltatásai:

A bölcsőde felvételi rendje:

A szülőknek a felvételi kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

- A döntést az intézmény vezetője az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján a leadott jog és hatáskörnek megfelelően végzi (1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, illetve az NM rendelet 4/A§(1) bekezdése alapján: Gyvt. 43.§(3) bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítés szabályairól.
- A gyermekek napközbeni ellátását a Gyvt. 41.§(1). jogszabályi rendelkezés szerint kell biztosítani.

2.3. A bölcsőde feladatai és szolgáltatásai

- magas szintű nevelő- gondozó munka az ellátottak számára
- kisgyermeknevelők továbbképzése, házi továbbképzés, önképzés
- napközbeni kisgyermekellátás

Az intézmény szolgáltatásáról szóló rendszeres tájékoztatás a helyi újságban, valamint Környe, illetve az intézmény honlapján elérhető.

2.2.1. Részletes feladatok

- a családban nevelkedő 2-3 éves gyermekek napközbeni ellátása, minőségi nevelés - gondozás
- szakmai és módszertani intézményekkel kapcsolat kialakítás, konzultáció
- hálózatépítés, együttműködés: jelzőrendszeri részvétel, Gyermejjóléti Szolgálattal, gyámhivatallal, óvodával, védőnői szolgálattal, gyermekorvosi szolgálattal

2.2.2. A kisgyermeket nevelő családokkal való együttműködés:

- gyermeknap
- karácsonyi szöszmötölő
- családi délutánok

3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS, GONDOZÁS JOGI HÁTTERE, CÉLJA, IRÁNYELVEI:

- Az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- Az ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- Az 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 259/2002(XII.18) Kormányrendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozás engedélyezéséről
- 235/1997(XII.17) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 133/1997(VII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- A 10. melléklet 15/1998.(IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyes szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- A pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei
- Az első életévек meghatározó szerepének elismerése
- A bölcsődei nevelés- gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek

A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget- a kisebb kör kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye/ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

3.1. A bölcsődei nevelés - gondozás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan

viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez

3.2. A bölcsődei nevelés - gondozás alapelvei

3.2.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

3.2.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

3.2.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára

lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

3.2.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

3.2.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

3.2.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

3.2.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

3.2.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

3.2.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

3.2.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken

keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének folyamatának biztos alapjait.

3.3. A bölcsődei nevelés - gondozás feladatai

3.3.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

3.3.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfegyszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

3.3.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

3.3.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

3.4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

3.4.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

3.4.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

3.4.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

3.4.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

3.4.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

3.4.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges

kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

3.4.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

3.4.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére

3.5. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

3.5.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

3.5.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

3.5.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

3.5.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

3.6. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

3.6.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

3.6.2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel ad gyengéd átmenetet, az új

környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

3.6.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

3.6.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

3.6.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszókincs bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

3.6.6. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

3.6.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

3.7. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony, előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézmények esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

3.8. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

A BÖLCSSÓDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó. A kapcsolattartás formái: - személyes (egyéni) beszélgetések, szülői értekezletek, hirdetőtábla, üzenő füzet, írásos tájékoztatás, napló, nyílt napok, szervezett programok.

4.2. Családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek otthoni környezetben való megismerése, amelyre általában még a beszoktatás előtt sor kerül, egyes esetekben a beszoktatási idő alatt.

4.3. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének feltételei:

- A bölcsődevezető és a kisgyermeknevelők korrekt tájékoztatással megteremtik az együttműködés feltételeit.
- A szülő részéről a módszer elfogadása.
- A beszoktatás időtartama legalább 2 hét.
- A beszoktatás első hetében a szülővel együtt, a második hetében a szülő állandó jelenléte nélkül történik.
- A beszoktatás első hetében úgy kell a beszoktatási időt alakítani, hogy az anya a gyermekével valamennyi gondozási műveletet elvégezhesse és a kisgyermeknevelő azokat megfigyelhesse.

- A gyermek együttműködésétől függően a „saját” kisgyermeknevelője az első napokban is kísérletet tehet egy-egy gondozási művelet elvégzésére az anya jelenlétében.
- A 3.-4. naptól a „saját” kisgyermeknevelője veszi át fokozatosan az anyától a gondozási műveleteket.
- Az alvás jelenti a legnagyobb nehézséget a beszoktatás ideje alatt, ezért az anya még a 2. hét végéig is tartózkodik a bölcsődében az elaltatás és az ébredés időpontjában.
- A beszoktatási terv alapján- a beszoktatás során a kisgyermeknevelők segítik az egész családot, tiszteletben tartják az otthoni szokásokat a szakmai elvek szabta kereteken belül.

4.4. „Saját kisgyermeknevelő” –rendszer

Bölcsődénkben a „saját kisgyermeknevelő”- rendszer keretében végezzük a nevelő-gondozó tevékenységet, amely a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés- gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapot, naplót, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője. Az ún. ölelkezési időben - azaz időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van- idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére, gondozására fordítja.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyerekre, számon lehet tartani az egyéni igényeit, problémáit, szokásait, a „saját” kisgyermeknevelőjük segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

4.5. A gyermekcsoportok létszáma és szerkezete

Bölcsődénk kettő bölcsődei részleggel, négy gyermekcsoporttal működik, egyenként 14 fővel. A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a csoportba jár. Életkor szerint- vegyes csoport-mely az életkori sajátosságokat figyelembe véve biztosítja gyermekek sokoldalú fejlődését.

4.6. Napirend

Jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendünk a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését szolgálja.

A nyugodt és folyamatos gondozást valósítunk meg. Mindez biztosítja gyermekeink számára a jó közérzetet, biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes gyermek igényeit igyekszünk úgy kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen. A gyermekek ismerjék a várható eseményeket, ne legyen felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg.

A napirendet az adott gyermekcsoport életkori összetételéhez, fejlettségéhez igazítjuk. Befolyásolják mindezt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozónő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjének alapján készül el.

4.7. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

Bölcsődénk egymás kompetenciahatárainak kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek:

Óvoda – bölcsőde kapcsolata:

A tartalmas óvoda-bölcsőde kapcsolat kialakítását tervezzük. Kölcsönösen részt veszünk egymás szakmai programjain, megismerjük egymás munkáját, összehangoljuk nevelési programunkat. A nagyobb bölcsődéseink látogatást tesznek a leendő óvodájukba.

Gyermekjóléti Szolgálat– Bölcsőde kapcsolata:

Rendszeres és folyamatos kapcsolatot tartunk fenn.

Ha a bölcsődében valamilyen problémát észlelünk a gyermekekkel kapcsolatban (elhanyagolás, bántalmazás, stb.) jelezzük a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Részt veszünk a Gyermekjóléti Szolgálat szervező és koordináló tevékenységében a napközbeni alapellátás jelzőrendszereként.

Gyermekorvos, védőnői szolgálat:

Tartalmas kapcsolatot alakítunk ki továbbra is a gyermekorvossal, védőnővel.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Családsegítő Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság).

Bölcsődénk és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Szükség esetén a gyermekek védelme érdekében jelzést küldünk a hivatal jegyzőjének (gyermekbántalmazás), családsegítő szolgálatnak.

Nevelési tanácsadó – amennyiben szükséges, kérjük gyermekeink vizsgálatát illetve fejlesztésüket.

Gyámhatóság szakemberei – szükség esetén felvesszük velük a kapcsolatot, segítünk a gyermekek érdekében a legjobb megoldást megtalálni.

Szakmai kapcsolati rendszer:

Szociális és Munkaügyi Minisztérium, SZMI, Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala, KDR Módszertani Bölcsőde, egyesület.

5. A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,

- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS – GONDOZÁS SZEMÉLYI FELTÉTELEI

Bölcsődénkben kettő bölcsődei csoport működik, kettő bölcsődei részleg, négy csoporttal. A csoportok gyermeklétszáma 14 fő.

Személyi feltételek:

- Nyolc fő kisgyermeknevelő (ebből 1 fő szakmai vezető is)
- Három fő dajka

Munka és pihenőidő meghatározására a KJT. és a hatályos jogszabályok érvényesek.

A 9/2000.(VIII.4.) SZCSM rendelet szerint a kisgyermeknevelők folyamatos szakmai továbbképzésben kötelesek részt venni. A bölcsőde továbbképzési terve alapján az éves költségvetésben kerül meghatározásra a képzésre fordítható összeg. Általában a kredit pontot adó képzéseket részesítjük előnyben, de támogatásra kerül minden olyan szakmai rendezvény, program, mely a bölcsőde magas színvonalon való működését elősegíti.

7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS TÁRGYI FELTÉTELEI

7.1. A gyermekek által használt helyiségek

- Előtér: a gyermekbejárat előtere, innen nyílik az öltöző.
- Gyermeköltöző: egy részlegen 1 db 2 csoportra; másik részlegen 2 db a 2 csoportra, melynek felszerelése megfelel a 0-3 éves korú gyermekek öltöztetési igényeinek. (pelenkázó asztal, minden gyermek részére szekrény és cipőtárolók, padok)
- Gyermekfürdőszoba: mindkét részlegen 1-1 db, a gyermek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök (gyermekmosdó, WC, törülköző-, fésű- és

pohártartó, állótükör, pelenkázó asztal) a gyermek méretéhez és fejlettségéhez igazodnak.

➤ Csoportszoba: mindkét részlegen 2 db, természetes megvilágítású, elsötétíthető

A bútorozás balesetmentesen, a gyermekek fejlettségének megfelelően alakított.

Tartós, melegburkolat, ami mosható és fertőtleníthető.

A világítás közvetett formában káprázatmentes, fényerő min:300lux

A szobák falai világosak, a mennyezet fehér.

A bútorzat fénytelen felületű és színes.

7.2. Játszóudvar

Funkciója: a gyermekek szabad levegőn történő játékához szükséges mozgástér biztosítása.

Felületi kialakítása: füvesített, ütést csillapító gumitégla.

Kerítés, homokozó, babaház, mászóka, csúszda, hinta, mobil mozgásfejlesztő eszközök, árnyékoló, vízpermetező

7. 3. Játékkészlet

Egészségügyi szempontoknál figyelembe vettük:

- könnyen tisztítható és fertőtleníthető legyen
- balesetet ne okozzon
- ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen

Pedagógiai szempontok:

- minden tevékenységformához megtalálhatók a megfelelő játékszerek
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését
- több fajta tevékenységre lehessen felhasználni
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok
- játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).
- pihenősarok kialakítása szükséges a csoportban
- az alapjátékok mellett kiemelt fontossággal bír a tipegő csoport eszközeinek a biztosítása, a nagycsoportos gyermekek játékaival kiegészítve

A felszerelési jegyzék: lásd Eszközlista melléklet

8. EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS, MINT BÖLCSŐDEI FELADAT

8. 1. Közvetlen prevenció

- Vitamin és ásványi anyag profilaxis
- Gyermekfogászati prevenció
- Levegőzés

/A részletezés a módszertani útmutatóban megtalálható./

8. 2. Gyógyszeradás, prevenció

- Lázás, hurutos, antibiotikummal kezelt, beteg gyermek nem jöhet bölcsődébe
- Egyes nem fertőző /allergia, anyagcsere, vese-húgyúti, epilepszia, stb./ betegségekben szenvedő gyermeknek, ha szükséges, a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében
- Sürgős esetben csak láz-és fájdalomcsillapítót kap a gyerek
- A szülőknek írásban kell nyilatkozniuk a gyógyszereszedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben /milyen gyógyszert kaphat a gyermek, milyen gyógyszerre érzékeny stb./
- A kisgyermeknevelőnek ugyancsak írásban jelzi azt, milyen gyógyszert kapott a gyerek /családi füzet/
- Az elsősegélydoboz felszerelése előírás szerinti
- A szabvány mentődobozt - MSZ 13 553- az orvosi szobában tároljuk
- A gyermekorvos által összeállított gyógyszerkészlet az alábbi készítményeket tartalmazza:

lázcsillapítók /kúp, tablettá, szirup, injekció/

görcsoldók /kúp és tablettá/

allergia elleni szerek /tablettá, szirup, injekció, kenőcs/

életmentő gyógyszerek, melyek tárolása elzárt gyógyszereszekrényben megoldott.

9. ÉLELMEZÉS

9.1. A kisgyermek táplálás

A bölcsődei ételmezés során a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- biztonságos, a higiénia követelményeknek megfelelő

- a megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnológiai eljárásoknak figyelembevételével a bölcsődevezető, az ételmezésvezető és a bölcsőde orvosa közösen állítja össze egy hónapra előre az étlapot, a korosztály ételmezési-, nyersanyagnormáinak figyelembevételével. A krónikus betegség vagy táplálékallergia miatt diétára szorulókat ellátását a bölcsődénk megpróbálja megoldani.

9. 2. Az étkeztetés közegészségügyi szabályai

A bölcsődei étkezésre a „A rendszeres étkeztetést biztosító, szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás – egészségügyi ajánlás” (Budapest, 2011. augusztus 01. Országos Tisztifőorvosi Hivatal – Útmutató) és a 9/1985.(X. 23.) EÜM. - BKM. számú „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik. Az EU. előírásai alapján intézményünk konyháján is bevezettük és működtetjük az élelmiszer biztonságára vonatkozó minőségbiztosítási rendszert, a HACCP-t.

10. A BÖLCSŐDEI EGÉSZSÉG-, BALESET ÉS MUNKAVÉDELMEML KAPCSOLATOS SZABÁLYAI

10. 1. Egészségvédelemmel kapcsolatos szabályok

Az egészségvédelmi követelmények betartását a bölcsőde vezetője és orvosa rendszeresen ellenőrzi.

10. 1. 1. A bölcsődés gyermekek egészségvédelme

A betegség gyanúját a kisgyermeknevelő jelzi az orvosnak. Annak hiányában a szülőket értesíti és gondoskodik a mielőbbi elvitelről. A bölcsődében sürgősségi ellátás történik. A betegség kezelése a család orvosának a feladata.

Betegség után a szülő köteles orvosi igazolást hozni, melyet a kisgyermeknevelő a bölcsődei gyermek egészségügyi törzslapon dokumentál, a bölcsőde orvosa számára megőriz.

A járványügyi előírásokat, az ÁNTSZ előírásokat, az orvos és a bölcsődei egészségvédelmi szabályokat mind a szülőknek, mind a bölcsődének maximálisan be kell tartani.

10. 1. 2. A bölcsődei dolgozók egészségvédelemmel kapcsolatos szabályai

A dolgozók kötelessége a munkába lépés előtt a munkaköri alkalmassági vizsgálaton megjelenni. A dolgozónak rendelkeznie kell érvényes ernyőszűrési lelettel, egészségügyi

kiskönyvvvel. A dolgozó köteles bejelenteni, ha ő vagy a közös háztartásban lévő személynél betegség gyanúja jelentkezik. /pl. hasmenés/

10. 1. 3. Takarítás

- Hetente egyszer és járvány idején-soron kívül fertőtleníteni kell
- A fertőtlenített játékokat meleg folyóvízzel többször, alaposan le kell öblíteni
- A bölcsőde helyiségeit 2-3 évenként festeni és 6 évenként mázoltatni kell

10.1. 4. Szennyes ruha kezelése, mosása

Minden gyermek tisztázása után fertőtleníteni kell a pelenkázót.

Az egyszer használatos pelenka zárt fóliazsákban a települési hulladékkal együtt kezelendő.

10. 2. Balesetvédelemmel kapcsolatos szabályok

A balesetvédelemmel, munkavédelemmel és tűzvédelemmel kapcsolatos teendőkre a megfelelő jogszabályok a mérvadók. Ezen kívül a kisgyermeknevelők elsősegélynyújtási ismereteit rendszeresen fel kell eleveníteni.

11. A BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓ

11. 1. A dokumentációk kezelését az intézményi iratkezelési szabályzat tartalmazza:

11. 1. 1. Bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok:

- Felvételi könyv (SZ. NY.3354-10 r. m. sz. ny.)
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet IX. számú melléklet „A gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről”
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről 1997. évi XXXI. Tv. 32. § (7)
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről 1997. évi XXXI. Tv. 33. § (1),(2)
- havi statisztika – Bölcsődei jelentés havonta: felvett gyerekek.. %, gondozott gyerekek.. %
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet / 2. számú melléklet – Nyilvántartás az ellátási napokról 3. számú melléklet – Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Gyermekétkeztetés – intézményi térítési díjkezdvezmény – elszámolása

- Hatósági bizonyítvány, illetve igazolás, határozat a 3 vagy több gyerekes, illetve tartósan beteg gyereket nevelő családok étkezési térítési díj kedvezményéhez
- Ingyenes étkezés – önkormányzat határozata a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről
- Kérelem étkezési támogatáshoz – helyi önkormányzat határozata
- KSH Bölcsődei Kérdőív, illetve az online adatszolgáltatás a KSH rendszerben
- heti étrend (élelmezésvezetővel)
- Szakmai Program készítése
- elkészíti a SZMSZ-t, kötelező mellékleteit, függelégeit, valamint az intézmény Belső Szabályzatait. (munkaköri leírások, szabályzatok készítése és felülvizsgálata)
- dolgozók szabadságának nyilvántartása (B. 18-50 r. sz.)
- dolgozók jelenléti kimutatása
- személyi anyagok vezetése
- dolgozó nyilatkozata arról, hogy nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatt eljárás 1997. évi XXXI. Tv. 10/A. §
- dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása
- éves munkaterv, munkatervi beszámolók készítése
- szabályzatok készítése és felülvizsgálata
- a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben foglaltak alapján a nyilvántartások, adatok kezelése, vezetése.

11. 1. 2. A kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok:

- csoportnapló naponta
- a gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás (33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r.sz.) vagy a 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet 2.sz. melléklete
- bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap (C.3354-6/a.r.sz.ny.r.) (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve)
- családlátogatásról feljegyzés
- percentil tábla (fiú 3341-46/b, lány 3341-45/b)
- családi füzet
- beszoktatás folyamata

- a nap folyamán új tevékenység, fejlődésbeli változás események, köszöntők, stb.
- gyermek fejlődésének nyomon követése (fejlődési napló szempontjai alapján)
- fejlődési napló / negyedévente vezetve /

11. 1. 3. Bölcsődeorvos által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok:

- bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap
- heti étrend (együttműködés az illetékes szakemberekkel)
- az ételmezés ellenőrzése mind szakszerűség, mind higiéné szempontjából

11. 1. 4. Ételmezésvezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok:

- étkezők nyilvántartása (gyermekek, dolgozók)
- heti étrendek (bölcsődeorvossal, bölcsődevezetővel)
- nyersanyag felhasználás
- árubeszerzési bizonylatok, számlák
- adagolási útmutató
- ételrecept-gyűjtemény
- HACCP működtetése

12. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK:

A bölcsődében ~~kétévente~~ évente megalakul a gyermekek és szüleik érdekvédelmét szolgáló Érdekképviselői Fórum. Az Érdekképviselői Fórum véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet, egyetértési jogot gyakorolhat működése során, melyhez ismereteket, információt, tájékoztatást az 1997. évi XXXI. törvény alapján a bölcsőde vezetője biztosít a következő témákban: a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde, alapvető jogok és köteleességek (szülői, gyermeki, dolgozói), házirend, érdekvédelem, a gyermekek, családok védelmének rendszere.

A szülők panaszaikkal, gyermekvédelmi bejelentésükkel fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, bölcsődevezetőjéhez, az Érdekképviselői Fórum tagjaihoz.

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 17.§ (2) bekezdése kimondja, hogy a törvényben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztettsége esetén a 40.§-ban meghatározott

gyermekjóléti szolgálatnál, illetve indokolt esetben kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Az ellátottak jogai:

- A gyermeknek joga van, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő neveléshez, személyiségének kibontakoztatásához, fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba történő beilleszkedéshez.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését segítő különleges ellátásban részesüljön.
- Fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön
- Emberi méltóságát tiszteletbe tartás, bántalmazással, fizikai vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön
- Az ellátottat megilleti a személyes adatainak védelme
- Joga van az egyenlő bánásmódra, a vallási és etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül

Szülő joga, kötelessége:

- Igénybe vegye az intézmény szolgáltatását
- Megismerje a nevelési-gondozási elveket
- Megismerje a gyermekcsoportok életét
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől
- Bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen
- Megismerje a gyermekek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel együtt működjön
- A térítési díjat időben rendezze
- A házirendet betartsa

A szolgáltatást végzők jogai:

A munkaköri leírás tartalmazza a szolgáltatást végzők jogait, kötelezettségeit.

Mindenki számára biztosítani kell a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést, tiszteletben kell tartani emberi méltóságukat, személyiségi jogukat, munkavégzési körülményeket biztosítani kell.

Jogsérelem esetén panasszal fordulhatnak az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartóhoz.

13. A KISGYERMEKNEVELŐK SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK MÓDJA, FORMÁI

- Folyamatos képzéseken való részvétel
- Tanfolyamokon való szakmai továbbképzések elsajátítása

14. TÁJÉKOZTATÁS SZOLGÁLTATÁSRÓL

A Környei Vackor Óvoda és Bölcsőde bölcsődéjének szolgáltatásairól szóló tájékoztatást kifüggesztjük a faliújságra, illetve közzé tesszük az intézmény honlapján.

15. FELSZERELÉSI JEGYZÉK

Gyermeköltöző (két gondozási egységben -3 öltöző)

öltözőszekrény paddal	1 rekesz/gyermek 15 részes
öltözőpad	1 csoportonként
pelenkázó asztal	1 öltözőnként
ruhafogas	1 csoportonként
fedeles szemetes	1 csoportonként
hirdető tábla	1 öltözőnként

Gyermekfürdőszoba (két gondozási egységben – 2 fürdőszoba)

törülközőtartó	2 fürdőszobánként
fésűtartó	2 fürdőszobánként
rekeszes fali polc - fogmosó pohártartó	2 fürdőszobánként
pelenkázó asztal	2 fürdőszobánként
falitükör gyermek mosdókagylóknál	1 fürdőszobánként
állótükör (30 x 100 cm)	1 fürdőszobánként
gyógyszerszekrény felszereléssel	1 fürdőszobánként
badella lámpedákos	2 fürdőszobánként
badella fedeles	1 fürdőszobánként
szennyestartó	1 fürdőszobánként
bilimosó	1 fürdőszobánként
dobogó	1 fürdőszobánként
személymérleg	1 fürdőszobánként

Csoportszobák (két gondozási egységben - 4 szoba)

bölcsődei fektető	15 csoportszobánként
hempergő	1 csoportszobánként
kisgyermeknevelői szék	1 csoportszobánként
kisgyermeknevelői asztal	1 csoportszobánként
gyermekasztal	4 csoportszobánként
gyermekszék	16 csoportszobánként
fényvédő roló, relaxa	1 csoportszobánként
nyitott játéktároló polc	4 csoportszobánként
gyermekheverő (játészó)	1 csoportszobánként
fektető tartó	1 csoportszobánként
fedeles szeméttartó	1 csoportszobánként
falióra	1 csoportszobánként
szobai hőmérő	1 csoportszobánként
szőnyeg	3 csoportszobánként
textil-és eszköztároló szekrény	1 csoportszobánként
tálaló kocsi	1 részlegenként
fedeles szeméttároló	1 csoportszobánként

Terasz (két gondozási egységben – 2 terasz)

gyermek levegőztető ágy ugyanaz, mint a szobában + polifoam betét 28	
fali hőmérő	1 részlegenként
árnyékoló	1 csoportszobánként

Játsszóudvar

mászóka jellegű, nagymozgást fejlesztő játék	3 db
kerti játszótér	1 db
homokozó	1 db
takaróháló	1 db
vízpermetező	1 db
babaház	1 db
mobil és fix mozgásfejlesztő eszközök	30 db
kerti pad	6 db

Eszköz/Textília (két gondozási egységben – 4 csoportban)

takaró	28 csoportonként
matrac	28 csoportonként
ágyneműhuzat nagy	42 csoportonként
ágyneműhuzat kicsit	42 csoportonként
gyermektörülköző	28 csoportonként
gyermek abrosz	28 csoportonként
gyermek szalvéta/előke	56 csoportonként
szappantartó	1 mosdókagylónként
fésű	14 csoportonként
fogmosó pohár	14 csoportonként
lázmérő	1 csoportonként
körömvágó olló	1 csoportonként
felnőtt törülköző	10 csoportonként
asztalterítő	12 csoportonként
pelenka(textil)	70 csoportonként
gyermekedények (porcelán	csoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével
tányérok, bögrék, üvegpotharak,	
evőeszközök)	

Felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök:

Szennyes ruha tároló	2 db fürdőszobánként
mosott ruha tároló polc	2 db részlegenként
mosógép	1 db intézményként
vasaló	1 db intézményként
vasalóállvány	1 db intézményként
takarító eszközök, szerszámok	ellátandó feladat függvényében

hűtőgép	1 db intézményként
porszívó	1 db intézményként
konyhai gépek	az ellátandó feladat függvényében
konyhai eszközök	az ellátandó feladat függvényében
postaláda	1 db intézményként

Játékok, játékeszközök

alapjátékok (baba, labda, képeskönyv, játszókendő, mozgásfejlesztő eszköz)	legalább 14 db csoportonként
különféle játékformák, mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, bábozás, barkácsolás eszközei	legalább 14 db csoportonként
mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	csoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével
a beszédfejlődést elősegítő játékok, eszközök	csoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben
értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	csoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben
ének, zene, énekes játékok eszközei	csoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével
alkotó tevékenységek eszközei	csoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével
környezet megismerését segítő eszközök, anyagok	csoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével

Egészség- és munkavédelmi eszközök

ételmintás tasak/üveg	szükség szerint
elsősegély láda	1 db részlegenként
gyógyszerszekrény	1 db fürdőszobánként
munkaruha	külön meghatározottak szerint
tűzoltókészülék	érvényes szabályok szerint

Vezető kisgyermeknevelői iroda

íróasztal	1 db
ülóbútor	3 db
szekrény	1 db

szemétkosár	1 db
ruhafogas	1 db
számítógép, internet hozzáférés	1 db
telefon/fax	1 db
számológép	1 db

Szolgáltatások eszközigénye:

A gyermekszoba berendezése, játékkészlete és anyagigénye az alapellátás eszközigényén túl, függ a szolgáltatás típusától és az igénybevevők számától, életkorától.

16. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. Az intézmény eredményes és hatékony működéséhez szükséges további rendelkezéseket önálló szabályzatok tartalmazzák.
2. Környe Község Önkormányzat Képviselő –testülete a **önkormányzati határozatával** elfogadta a Környi Vackor Óvoda és Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzatát.
3. Az SZMSZ –t időközbeni változások, kiegészítése mellett 5 éven belül kell vizsgálni, és azt jegyzőkönyvben rögzítve mellékletként beiktatni.

Környe, 2024. január

Pekár Zita
Főigazgató